

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor: Alena Hájková

Název: Význam rizika pro empowerment jedinců s mentálním postižením a možnosti jeho podstupování v DZR Terezín

Vedoucí práce: PhDr. Jitka Vařeková, PhD.

Rozsah: 87 stran

Literatura: 65 literárních odkazů, 5 stran příloh

Obsah práce:

Teoretická část práce se v souladu s názvem práce zabývá otázkou, jaká je role podstupování potencionálně rizikových situací v podpoře rozvoje jedinců s mentálním postižením.

Ve výzkumné části autorka nabízí popis kvalitativního výzkumného šetření realizovaného v Domově se zvláštním režimem (DZR) Terezín. Byly sledovány postoje zaměstnanců k dané otázce. Z výsledků vyplynula ochota pracovníků sociálních služeb podstupovat jistou míru rizika tím, že klientům s mentálním postižením je umožněno samostatně ovlivňovat svůj denní režim, setkávat se s osobami opačného pohlaví a vydělávat si peníze. Za rizikové je naopak považováno umožnění nákupu a konzumace alkoholu dle volby klienta.

Dotazy k obhajobě:

- 1) V práci jsou k uvedenému tématu shromážděny jak teoretické koncepty, tak výsledky výzkumného šetření. Můžete z vlastní zkušenosti uvést nějaký případ pozitivní praxe (úspěšný proces empowermentu)? Setkala jste se případně i se situací, kdy při podstoupení rizika došlo k negativním důsledkům?
- 2) Domníváte se, že principy, o kterých píšete ve své práci – tedy to, že „podstupování situací s určitou mírou potencionálního rizika je pro rozvoj osobnosti nezbytné“ – lze prohlásit za platné i v oblasti pedagogiky? Jak je tomu konkrétně při výuce tělesné výchovy a sportu?

Hodnocení:

Předložená práce se zabývá zajímavým a aktuálním tématem, které je nosné nejen v oblasti sociálních služeb. V současné době je snaha o všudypřítomné omezení rizikových situací, které ve svém důsledku může u jedinců takto „chráněných“ vést na jedné straně k nesamostatnosti a nepřevzetí zodpovědnosti za svůj život a na straně druhé k vyhledávání rizik náhradních.

Alena Hájková si téma vybrala samostatně na základě své pracovní zkušenosti z DZR Terezín. V teoretické části je téma zasazeno do širokého kontextu a zpracování vychází z velkého množství zdrojů z různých oblastí (legislativa, sociální aspekty, psychologie).

Ve výzkumné části je v rámci správně řazených kapitol přehledně popsána metodika výzkumu a výsledky. Byla škoda, že se v dané oblasti nepodařilo najít kvalitní testovací nástroj (standardizovaný dotazník, obdobný dotazník mezinárodní), aby výsledky mohly být porovnány s více výzkumy. To je bezesporu aspekt, ve kterém by budoucí výzkumy na tomto poli měly hledat prostor pro zlepšení.

V diskuzi autorka dává do souvislostí získané výsledky a s jejich pomocí zodpovídá předem stanovené vědecké otázky. Rozsah i forma zpracování diskuze odpovídá požadavkům.

Vzhledem ke kvalitativnímu charakteru dat a k malé velikosti souboru mají získaná data jen omezenou platnost, nicméně celkově je DP zajímavým příspěvkem ke zkoumání této problematiky.

Souhrn:

Autorka práce Alena Hájková pracovala samostatně a téma průběžně konzultovala. Práce splňuje požadavky kladené na vypracování diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.